



In Lugubrus Swifts ‘Ranglijst van pijnlijke manieren om dood te gaan’ staat Verdrinken behoorlijk onderaan, in de rubriek Niet meer dan vervelend. Het staat een eind onder Verhongeren, Aanval door Beer en Vat met bijtend zuur, en ruim boven Een piano op je hoofd krijgen of Vredig doodgaan in je slaap tijdens een fijne droom over vlinders.

Die gedachte was een hele troost voor Frats Swift, die bijna geen lucht meer in haar longen had. Het kon altijd nóg erger.

Ze tuurde door het troebele water naar het touw om haar enkel. Het was stevig vastgeknoopt met een paalsteek. Frats was handig met knopen en ze had al honderden keren een paalsteek geknoopt en ontward. Maar déze weigerde koppig los te raken – net als zijn tweelingbroer, die ze had vastgemaakt aan de zware koperen microscoop die comfortabel als een kies in tandvlees half begraven lag in de zachte modder van de vijverbodem.

Uit Frats’ linkerneusgat ontsnapte een opstandige luchtbel die ervandoor ging naar de oppervlakte. Haar longen stonden in brand en haar keel trok zich wanhopig samen. Haar lichaam zei op strenge toon dat ze nu, op dit moment, diep moest ademhalen en luisterde niet naar haar tegenwerpingen dat dit een slecht idee was. Met haar laatste krachten trok ze het broodmes uit



haar riem en begon vertwijfeld aan het touw te zagen. Er gebeurde iets interessants met haar zicht. Het werd donker langs de randen, alsof ze door een dikke wolk tuurde.

Het touw was door. Frats schoot, lucht uitstotend, als een raket naar de oppervlakte. Boven haar danste het licht in onderbroken stralen op het wateroppervlak, een golvend glazen plafond waar ze met enorme kracht doorheen brak.

Kuchend en hijgend kwam Frats boven water in de warme ochtendzon en zoog zuurstof in haar longen, en al watertrappend keek ze naar beneden, waar op de bodem van het meer het broodmes vriendelijk lag te knipogen. Kokkie zou niet blij zijn.

‘O, daar ben je. Heb jij toevallig mijn microscoop gezien?’

Frats schrok. Fenomeen dook de laatste tijd steeds onverwachter op. Ze stond aan het eind van de steiger. Haar labjas glansde in de zon en ze keek met een opgetrokken wenkbrauw naar haar half verdronken zus.

Frats dacht razendsnel na. ‘Ja, natuurlijk,’ antwoordde ze. ‘Ik heb je microscoop heel vaak gezien.’

‘Maar pas nog? Laten we zeggen afgelopen uur of zo?’

Frats loog nooit. Ze gaf alleen maar een versie van de waarheid. Dat was razend irritant voor iedereen, ook voor haarzelf, omdat ze voortdurend creatief met de waarheid moest omgaan zodat ze niet in moeilijkheden zou komen. Ze had al vaker overwogen om een handleiding te schrijven.

‘Het is... al een poosje geleden dat ik hem voor het laatst heb gezien,’ dekte ze zich in. In theorie kon ‘een poosje’ ook een minuut betekenen. Maar Fenomeen was samen met Frats opgegroeid. Ze kende de meeste van haar trucjes en daardoor was ze in dit gesprek, hoe oneerlijk dat ook was, in het voordeel.

‘Het komt doordat ik het aan Kokkie vroeg,’ ging Fenomeen verder, ‘en die zei dat ze hem ook niet had gezien, maar ze had

wél gezien dat jij de tuin in liep met een ingepakt ding van, zoals ze beschreef, “microscopafmetingen”.’

Frats was vastbesloten niet naar beneden te kijken, waar de microscoop zich steeds verder in de modder nestelde. ‘Weet je zeker dat ze geen “microscopisch” zei?’

‘Dat weet ik zeker,’ antwoordde Fenomeen. Ze tuurde met half dichtgeknepen ogen door haar bril. ‘Je hoeft geen wetenschapper te zijn om uit deze gegevens een conclusie te trekken.’

‘Heb jij me ooit niet eens verteld dat correlatie niet gelijk is aan...’

‘Mijn microscoop ligt in het meer, nietwaar?’

‘Hij ligt in het meer, ja.’

Fenomeen zuchtte, en stak haar hand uit om Frats te helpen zodat die op de steiger plofte.

‘Ik verwachtte niet dat hij vast zou komen te zitten,’ mompelde Frats verontschuldigend. ‘Ik was van plan om hem er weer uit te trekken.’

‘Net zoals het standbeeld, de kandelaar en de antieke deurstopper?’

Frats kromp in elkaar. De bodem van het meer had tegenwoordig veel weg van een privé-Atlantis waar vreemde voorwerpen uit het slijk staken, als overblijfselen van een lang vergeten beschaving. Ze zou nooit Fenomeens microscoop hebben gepakt als ze nog voldoende andere zware en minder belangrijke voorwerpen had gehad.

‘En je wilt me zeker niet vertellen wat je in je schild voert?’ vroeg Fenomeen.

‘Ga jij mij vertellen wat je aan het uitspoken bent in de geheime kamer met de EEF?’

‘Nee, natuurlijk niet.’

De zussen grijsden naar elkaar, zich verkneukelend over hun eigen geheim, en gingen op weg naar het Huis.

Frats had al weken vaag geantwoord op vragen van familieleden over wat ze in het meer aan het doen was. Ze had hun verteld dat ze aan het trainen was voor ontsnappingsartiest, wat maar half waar was. Goed kunnen ontsnappen was een verworvenheid die altijd van pas kwam, net zoals jongleren, en je kon er in allerlei situaties je voordeel mee doen. Maar een lastige bijkomstigheid was dat ze voor haar plannen gewichten nodig had die haar zo snel mogelijk naar de bodem van het meer trokken, zodat ze meer tijd had om in de modder naar oudoom Miserabels lang verloren schat te zoeken.

Frats had ooit eens gelezen dat Harry Houdini zijn adem drie minuten kon inhouden. Zij kon het tot nu toe twee minuten en twee seconden. Ze was teleurgesteld geweest over haar vorderingen, totdat ze zich herinnerde dat zijn longen veel groter waren dan de hare. Maar misschien was het ook wel zo dat hij meer zuurstof nodig had dan zij omdat zijn lichaam veel groter was? De vraag wie de grootste longinhoud had was geknipt voor Fenomeen, maar Frats kon die niet aan haar voorleggen, want ze had zichzelf beloofd dat ze haar familieleden pas zou vertellen over de schat als ze had bedacht wat ze ermee wilde gaan doen.

Het was niet zo dat ze niet kon beslissen. Ze nam minstens drie keer per week een besluit. Ze kon liggend in bed staren naar de regen die op haar dakraam kletterde en denken: *Ik ga het geld gebruiken om oudtante Schadenfreude mee op vakantie te nemen. Ze zal niet weg willen, maar ik weet zeker dat we haar, als we haar oogkleppen op doen, net zoals bij een paard, naar het station kunnen meekrijgen zonder dat ze ervandoor gaat.* Terwijl ze naar Kokkie luisterde die uitlegde hoe een omelet werd gemaakt, dacht ze: *Misschien kan ik alle groene paprika's van de wereld opkopen en naar de bodem van de oceaan laten zinken. Dan hoeft niemand ze ooit meer te eten.* Lezend in een

afgezonderd hoekje van het Huis bedacht ze: *Misschien geef ik het geld aan een weeshuis, als een oude vrouw zonder erfgenaam die een vreselijk geheim heeft. Ik weet zeker dat ik vandaag of morgen ook een vreselijk geheim zal hebben.* En die ideeën tolden voortdurend door haar hoofd, totdat haar dromen een aaneenschakeling werden van wervelend goud en zilver en juichende kinderen die allemaal een spraakgebrek hadden.

Terwijl Frats fonteinkruid uit haar haar plukte, reikte Fenomeen haar een papiertje aan. ‘Dit vond ik in mijn sandwich,’ zei ze. ‘We krijgen weer een familiebijeenkomst.’

Frats tuurde naar de nauwelijks leesbare woorden onder de pindakaas. Er stond:

*Ik heet je met open armen welkom op de plek waar zón wordt verzameld.*

Toen oudtante Schadenfreude met pensioen ging, een aantal maanden geleden, had ze hun nichtje Fauna benoemd tot Matriarch van de Familie Swift. Fauna was de ideale kandidaat. Ze was optimistisch, begaan met anderen, dacht vooruit en was in veel opzichten het tegenovergestelde van tante Schadenfreude. Omdat het bij haar nieuwe rol hoorde, was Fauna in Huize Swift komen wonen en daardoor voor het eerst gescheiden van haar tweelingzus Flora.

Het was aanpassen geweest voor iedereen. Op zonnige dagen trok Fauna naar de stad en drukte geruchten de kop in dat Huize Swift een vampiersnest was. Ze had Suleiman, hun onversaagde postbode, uitgenodigd op de thee. Ze nam actief deel aan de repetities voor tante Schadenfreudes begrafenis en had op iedereen diepe indruk gemaakt door iedere keer te huilen.

Maar het lastigst om aan te wennen waren de familiebijeenkomsten, waar ze op stond. Tante Schadenfreude vond meer dan

een keer per dag met de kinderen spreken verwennerij, en het idee om in een kring te zitten en over gevoelens, plannen en prestaties te moeten praten was niet erg goed gevallen bij de bewoners van het Huis. In een poging om hen gunstig te stemmen, had Fauna er een gewoonte van gemaakt om elke bijeenkomst in een andere kamer te houden. Ze verstopte heel slim het tijdstip en de plaats in een raadsel, ervan uitgaand dat de competitieve instelling van de familieleden ervoor zou zorgen dat ze kwamen.

“De plaats waar zon wordt verzameld” zou de serre kunnen zijn,’ opperde Frats.

‘Een zonnekamer, een plek waar veel zon is, ja,’ zei Fenomeen.

“En open armen?”

Fenomeen spreidde haar armen alsof ze omhelsd wilde worden. ‘Stel je voor dat ik een klok ben.’

‘O! Dan zouden je handen op de negen en de drie zijn. Kwart voor drie dan?’

‘Of kwart over negen, maar dat lijkt me wat laat.’

Frats pakte Fenomeens pols en keek op haar horloge. Het was tien over halfdrie.

‘Ik vond het verstandig om je te komen halen,’ legde Fenomeen uit. ‘Er zal ook in jouw sandwich een briefje hebben gezeten, maar dat heb je ongetwijfeld opgegeten.’

Het was warm in de serre. De planten slurpten de zon op en wasemden een groene geur uit die Frats een beetje benauwend vond. Fauna zat in een rieten stoel een aantal brieven van verre familieleden te beantwoorden. Kriskras door de ruimte hingen waslijnen met enveloppen aan helder gekleurde wasknijpers. Af en toe trok Fauna aan een van de lijnen en dan kwam er met katrolgeratel een nieuwe lading brieven aangerold. Met haar loshangende, golvende rode haar en haar nieuwe voorkeur voor



wijdvallende jurken zag ze eruit als een elfje dat was weggestopt tussen de reuzebladeren van de gatenplant en de palmen.

Frats wrong haar haar uit boven de dichtstbijzijnde plant en streek neer op de grond, naast de stoel van oom Maalstroom. Bij het zien van het stuk touw dat nog steeds om haar enkel zat, trok hij zijn indrukwekkende wenkbrauwen op.

‘Dat komt me bekend voor,’ zei hij.

‘O ja?’

‘Mmm. Het ziet eruit als manillatouw. Ik herinner me dat ik gisteren een stuk op mijn bureau heb laten liggen nadat ik mijn hangmat anders had opgehangen.’ Hij pakte een zakmes uit zijn zak, haalde een mesje tussen de balpen en de vulpen tevoorschijn en sneed voorzichtig de knoop bij Frats’ enkel los. Daar was ze hem heel dankbaar voor omdat haar voet paars begon te worden.

‘Je vindt het misschien nuttig om te weten dat dit soort touw uitzet als het nat wordt,’ ging hij verder, ‘en dat betekent dat iedere knoop die je maakt onder water muurvast gaat zitten.’

‘O,’ reageerde Frats.

‘Het is beter om in vochtige omgevingen synthetisch touw te gebruiken en losse knopen te leggen. Het spul dat ik om mijn paraplubak heb geknoopt is bijvoorbeeld waterdicht.’ Hij knipogde.

Dit was nou waarom Frats van oom Maalstroom hield. Als ze zou aankondigen dat ze uit een vliegtuig ging springen, dan zou hij niet proberen om haar tegen te houden. Hij zou haar leren hoe ze een parachute moest maken.

‘Allemaal bedankt voor jullie komst,’ zei Fauna, die met haar ene hand thee inschonk en met de andere een wasknijper terughing. Haar wenkbrauwen waren licht gefronst, daardoor leek ze op haar zus. ‘Hoe is het met ons, vandaag?’

Ze keek de kring familieleden rond. Tante Schadenfreude was er, op haar gemak achteroverleunend met een stukgelezen pa-



perback en iets groenigs over haar hele gezicht gesmeerd; en Kokkie, met tot aan haar ellebogen opgestroopte mouwen en motorolie in haar kortgeknipte haar; Fenomeen, die aantekeningen zat te maken in haar agenda; Maalstroom, in een te kleine stoel geperst, die een van Fauna's petieterige Chinese theekopjes in zijn hand hield; en ten slotte Frats, die haar best deed om weer wat gevoel in haar tenen te krijgen. Jolijt, de oudste van de kinderen Swift, ontbrak. Ze was in het buitenland en logeerde een paar weken in Parijs met Flora en Madelief. Als ze eraan dacht, belde ze, en dan doorspekte ze haar zinnen met Franse woordjes om te laten merken hoe wereldwijs ze nu was.

Jan de Kat was de enige andere bewoner van het Huis, en die was er ook niet. Hij was niet zo goed in raadsels.

'Hopelijk duurt dit niet lang,' zei tante Schadenfreude kattig. 'Ik was juist bij een spannend gedeelte van dit vreselijk onnozele boek.'

Op de omslag van het bewuste boek stond een vrouw die lag te zwijmelen in de armen van een gespierde weerwolf. Schadenfreude was met pensioen en ze haalde er echt alles uit. Kokkie had zelfs een paar bonten pantoffels voor haar gekocht, waarmee ze tante Schadenfreude erg had beledigd, maar ze droeg ze sindsdien elke dag.

'Genoteerd,' reageerde Fauna. 'Kokkie? Maalstroom? Alles goed met jullie? Meisjes?'

'Met ons alles goed,' antwoordden Fenomeen en Frats in koor.

'Missen jullie Jolijt niet?'

'Neuh,' zei Frats.

'Ik was zelfs vergeten dat ze weg was,' zei Fenomeen.

'Wie is Jolijt?' voegde Frats eraan toe.

'Het is oké als jullie haar missen, hoor,' zei Fauna. 'Jullie zijn al jullie hele leven met z'n drieën.'

'Ik weet dat het oké is.' Frats zuchtte. 'Maar ik mis haar echt niet.'

‘Ze heeft waarschijnlijk de tijd van haar leven met zijden shawls kopen en werkwoorden vervoegen om indruk te maken op anderen,’ vulde Fenomeen aan.

Fauna glimlachte bedroefd. ‘Jullie kunnen blij zijn dat ze haar leven ook zonder jullie kan leiden, en blij voor jezelf omdat jullie je eigen leven hebben en haar toch missen,’ hield ze vol. Ze knipperde verwoed met haar ogen. ‘En omdat ze ver weg is, in Parijs, en jullie liefste vriendin is.’

‘Ze is mijn liefste vriendin niet,’ mompelde Frats, terwijl Kokkie Fauna een zakdoek aanreikte. ‘Ze is zelfs niet mijn liefste zus.’

Kokkie sputterde wat, maar Frats en Jolijt hadden een paar maanden geleden hun langlopende vete beëindigd. Ze beledigden elkaar nog steeds, maar Jolijt glimlachte nu als ze Frats een pestkop noemde en Frats verwijderde nu spinnen uit Jolijts kamer in plaats van ze daar neer te zetten.

‘Hoe dan ook...’ – Fauna snoot haar neus – ‘... Jolijt is eigenlijk de reden waarom ik jullie bij elkaar heb geroepen.’ Ze plukte een brief van de waslijn boven haar hoofd en streek die op haar knie glad. ‘Jullie zus heeft ons een brief gestuurd en voordat ik die ga voorlezen wil ik alleen maar zeggen dat ik niet denk dat we ons ongerust hoeven te maken.’

‘Het is altijd een geruststelling om dat te horen,’ mompelde tante Schadenfreude.

‘Het is gewoon omdat ik weet dat jullie niet goed gaan reageren,’ zei Fauna, ‘en ik denk echt niet dat dat nodig is. Eh, ik zal hem gewoon voorlezen.’

Jolijt had leren schrijven met behulp van romans die in de achttiende eeuw waren gesitueerd, het soort verhalen waarin mensen bij elke lichte tegenslag al levensgevaarlijke koorts krijgen. Voor Frats klonken al haar brieven alsof ze of haar aanstaande huwelijk of haar aanstaande dood aankondigden. Deze klonk als volgt:

*Aan mijn beminde familie, van wie ik zo wreed ben gescheiden (en ook Frats),*

*Ik schrijf jullie vanuit een café aan de Champs-Élysées, met links van me een pot koffie, rechts een stuk Opéra-taart en perfect zicht op de twee meest modieuze inwoners van Parijs. Madelief was zo aardig om deze petite gâterie (dat is een 'kleine traktatie') voor me te bestellen en ik geloof dat die net zoveel kost als mijn laatste paar schoenen. Zij en Flora zijn op dit moment in een parfumerie (dat is een 'parfumwinkel') aan de overkant van de straat, en als ik mijn ogen tot spleetjes knijp kan ik ze door het raam parfum zien verstuiven.*

*Gisteravond heeft zich iets voorgedaan wat jullie zeer zal interesseren. Tijdens mijn bezoek aan La Garde-robe (een modemuseum) werd ik benaderd door een nicht van ons! Ze heet Pomme, en ik vond haar charmant en heel prettig in de omgang, en ze heeft me uitgenodigd om bij onze Franse familie, de Martinets, te komen logeren, in hun hotel. Ik was nogal verrast omdat ik niet eens wist dat we Franse familie hadden, laat staan familie met een bijzondere achternaam en een eigen hotel.*

*Ik heb besloten de uitnodiging van Pomme te accepteren en neem zo direct afscheid van Flora en Madelief. Natuurlijk, ik weet dat het gebruikelijk is dat jongedames van mijn leeftijd dit soort uitstapjes maken met hun tantes, maar ik ben ervan overtuigd dat mijn chaperonnes toe zijn aan een poosje niet hoeven te chaperonneren (nu moet je je voorstellen dat ik je veelbetekenend aankijk, Fauna). Ik ga vanavond op weg naar Hôtel Martinet, en sluit mijn nieuwe postadres hierbij in.*

*À bientôt (dat betekent, tot binnenkort, eigenlijk.)*

*Jolijt*

Het leek Frats een volkomen normale brief, maar tante Schadenfreude knikte somber.

‘Nou, dat is het dan,’ zei ze afgemeten. ‘Jolijt is zo goed als dood.’